

W związku z zainteresowaniem różnych specjalistów ewentualnymi kontaktami z Grupą Roboczą w celu dokładniejszych informacji o badaniach agrocenoz prowadzonych w kraju i za granicą podaję adres siedziby przewodniczącego Grupy: Instytut Ekologii PAN, Zakład Biologii Rolnej, ul. Świerczewskiego 19, 60-809 Poznań (Polska). Należy podkreślić, że wymieniony Zakład jest koordynatorem krajowego tematu „Kształtowanie agrocenoz w warunkach intensywnej gospodarki rolnej”, opracowywanego w ramach podproblemu węzłowego „Przyrodnicze podstawy gospodarki środowiskiem”.

Krzysztof Kasprzak

Międzynarodowe seminarium na temat krytycznej oceny danych eksperymentalnych w naukach biologicznych (Baranowo k. Poznania, 5–10 IX 1977 r.)

Seminarium odbywało się pod auspicjami UNESCO oraz Komitetu do Spraw Danych dla Nauki i Techniki (Committee on Data for Science and Technology — CODATA), który jest jednym z naukowych komitetów Międzynarodowej Rady Organizacji Naukowych (International Council of Scientific Unions — ICSU). Ze strony polskiej w organizacji seminarium uczestniczyli: Komitet Metrologii PAN, Komitet Narodowy CODATA, Oddział PAN w Poznaniu, Instytut Chemii Fizycznej PAN, Ośrodek Informacji Naukowej PAN, Politechnika Poznańska, Środowiskowy Ośrodek Informatyki, Oddział Wojewódzki NOT w Poznaniu oraz Instytut Nowych Technik Kształcenia Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza.

Seminarium było zorganizowane w formie trzech tygodniowych turnusów, poświęconych krytycznej ocenie danych eksperymentalnych w naukach biologicznych (właśnie tej części seminarium dotyczy moje sprawozdanie), inżynierskich oraz w fizyce i chemii.

Inauguracyjny referat na temat roli CODATA w popieraniu międzynarodowych badań nad problemami związanymi z danymi wygłosił wiceprezydent CODATA, prof. T. Plebański z Polskiego Komitetu Normalizacji i Miar.

Główny trzon zajęć przeprowadzonych w ramach seminarium stanowiły wykłady prof. G. Schlagera (University of Lawrence, Kansas), i doc. R. Bartoszyńskiego (Instytut Matematyki PAN, Warszawa). Prof. Schlager omawiał zagadnienia związane z projektowaniem eksperymentu, analizą wariancji i kowariancji, testowaniem hipotez oraz statystykami nieparametrycznymi. Skoncentrował się na praktycznej stronie zastosowania metod statystyki matematycznej w opracowywaniu danych eksperymentalnych. Teoretyczne aspekty tego zagadnienia omówił doc. R. Bartoszyński. Jego wykłady dotyczyły własności częściej spotykanych rozkładów prawdopodobieństwa, analizy wariancji, regresji i korelacji, testowania hipotez oraz sposobów traktowania wyników eksperymentów znacznie odbiegających od wartości średnich. Wykłady powyższe, dzięki staraniom wykładowców, pozwoliły każdemu ze słuchaczy znacznie rozszerzyć wiedzę z zakresu metod opracowywania danych eksperymentalnych. Dodatkową zaletą wykładów był szeroki zakres omawianych zagadnień. Atrakcyjność wykładów podniosła także duża liczba bardzo interesujących przykładów.

W czasie seminarium odbyły się także specjalne wykłady. Prof. Ivanov (Instytut Fizjologii im. Pavlova, Leningrad) wygłosił dwa wykłady: „Podstawowe problemy związane z uzyskiwaniem, gromadzeniem i przetwarzaniem danych numerycznych w naukach biologicznych” oraz „Biologiczne centrum obliczeniowe prze-

znaczone do zbierania, przetwarzania i wykorzystywania danych numerycznych". O biologicznych zastosowaniach automatycznego przetwarzania obrazów mówił prof. I. Kulikowski z Instytutu Podstaw Informatyki PAN. Doc. R. Bartoszyński przedstawił dwa własne modele: stochastyczny model rozwoju wścieklizny oraz ekologiczny model opisujący za pomocą metod stochastycznych przeżywalność w niesprzyjającym środowisku.

Oprócz wykładów w programie seminarium znalazły się pokazy sprzętu komputerowego. W sali wykładowej zainstalowana była końcówka komputera ODRA 1305 znajdującego się w Środowiskowym Centrum Obliczeniowym w Poznaniu. Stosując ją każdy z uczestników seminarium mógł korzystać z pakietu programów statystycznych.

Seminarium zgromadziło słuchaczy z różnych stron świata. Fakt ten sprzyjał żywej wymianie myśli i doświadczeń. Wykładowcy ze swej strony wielokrotnie pomagali uczestnikom seminarium w rozwiązywaniu ich własnych problemów związanych z opracowywaniem danych eksperymentalnych. Jeśli do tego dodać wzorową organizację i wspaniałe warunki, jakie zapewnili nam organizatorzy, spotkanie w Poznaniu należy uznać za bardzo udane.

Janusz Uchmański